

HOMILIJA MONS. SRAKIĆA

Poštovana braćo biskupi i svećenici!

Ovih dana slušamo i razmišljamo o »Bibliji«, o »Knjizi«. Za nas, za Crkvu Biblija je Knjiga per excellentiam, ona je za nas jednostavno »KNJIGA« jer sadrži Riječ Božju: i Riječ koju su čuli praoči, proroci, apostoli, i Riječ koja je postala Tijelom u Isusu Kristu. Ona je za nas »Knjiga« jer sadrži Riječ na koju su vezani i samo postojanje Crkve i njezine funkcije: Riječ koja neprestano poziva, saziva, sabire, ujedinjuje, podržava, hrabri, prosvjetljuje, vodi. U njoj je sadržana Riječ koju je Crkva poslana naviještati i proglašavati kao Radosnu vijest svim narodima. Za nas je ona »Knjiga« jer je prvi izvor teologije, koja je »Čitanje slike stranice«, razmišljanje, egzegeza, produbljenje Božje Riječi« (usp. DEFTM 90).

Zato Crkva svećeniku stavlja u ruke »Knjigu« i daje mu zadaću da je čita i njezinu poruku drugima navijesti, kao što veli dokument o svećeničkoj službi i životu »Presbyterorum ordinis«: »Zato je prvenstveni zadatak prezbitera, kao suradnika biskupa, da svima naviještaju Božje Evandelje« (PO 4).

Prigodom našega đakonskog ređenja biskup reditelj pružio nam je Evandelje i rekao: »*Primi Kristovo Evandelje kojemu si postao glasnik. Pazi da što čitaš vjeruješ, što vjeruješ učiš, a što druge učiš to i živiš.*« Te riječi neka budu okosnica našega današnjeg razmišljanja.

Pazi da što čitaš vjeruješ

Prije no što smo »glasnici« Božje riječi, mi smo učenici Božje riječi, tj. pozvani smo da je čitamo i prepustimo se da nas ona zahvati i preobraziti; da nam svjetлом Duha Svetoga pomogne shvatiti i živjeti snagu izazova što je ta Riječ sadrži za naš vjerničko-svećenički život. A da bismo mogli vjerovati što čitamo, naše čitanje trebaju prethoditi, pratiti i slijediti molitva i razmatranje po kojima sadržaj Božje riječi prodire u dubinu našega bića. Marija kao prva vjernica prebirala je Božju riječ u svom srcu.

Ako vjerom čitamo »Knjigu«, tada primjećujemo prisutnost onoga koji je »Prisutan u svojoj riječi« (SC 7). Ako vjerom čitamo »Knjigu«, onda nam se neće dogoditi da on bude prisutan a mi da ga ne primjećujemo, kao što se prema svjedočanstvu Ivana Krstitelja dogodilo nekim njegovim suvremenicima: »Među vama stoji koga vi ne poznate« (Iv 1,26); ako vjerom čitamo »Knjigu«, tada se neće dogoditi da on djeluje, a mi da ne vodimo računa o tome; da on govori, a mi ne čujemo; da on nešto traži, a mi da ne pristanemo; da on stoji uz nas i u nama, a mi da umiremo od hladnoće i osamlijenosti; da nas on ljubi, a mi da ne uzvrćamo ljubav...

Kad vjerom čitamo »Knjigu«, otkrivamo nove Božje vidike, otkrivamo beskrajno Božje svjetlo i sreću, uočavamo da je Bog uzrok i smisao svega; otkrivamo ne samo da je naš Bog »skriveni Bog« (Iz 45,15), ne samo da nam »gori srce dok nam on govori i otkriva Pisma« (usp. Lk 24,32) nego otkrivamo da se u dubini naše duše nalazi onaj koji je vjernim čuvarima Riječi zajamčio: »k njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti« (Iv 14,23).

Na ređenju biskup nam je predao knjigu Evandelja, ne da je čuvamo kao knjigu »sa sedam pečata«, nego da je često otvaramo, ne da bude ukras naših polica, nego hrana našoj neutraživoj žedi za istinom. (Jednom sam doživio na našem Institutu za kršćansku kulturu laika da se na ispitu pojavila studentica s Biblijom koja se sva raspala. Ona se od stida zacrvnila što joj je Biblia takva, jer ju je vrlo često, svaki dan, ne samo čitala nego i studirala, a ja sam se zacrvnio što moja profesorska Biblia nije takva od upotrebe raspadnuta...). Ne štedimo svoje Biblije!

Što vjeruješ učiš

Kad vjerom čitamo »Knjigu« i prihvaćamo Božju riječ, tada u dubini svoga bića osjećamo potrebu da to bogatstvo drugima prenesemo, prema onoj apostolskoj riječi: »Non possumus non loqui« (Dj 4,20). Kad učimo ono što vjerujemo, ne ostajemo samo glasnici ili učitelji nego i svjedoci Riječi, a »svremenim čovjek radije sluša svjedoče negoli učitelje ili, ako sluša učitelje, sluša ih zato što su svjedoci«, rekao je Papa Pavao VI. (EN 41). Kad učimo ono što vjerujemo, naša riječ ne odzvanja »kao mqed što ječi i cimbal što zveči« (1 Kor 13,1).

Kada naučavamo ono što vjerujemo, naši slušatelji shvatit će da im ne prenosimo neku ideologiju, da to nisu »ljudske predaje« kojima se Božja riječ pročišćuje (filtrira), izrezuje, osiromašuje, prazni ili čak iskriviljuje. Naviještanje Božje riječi koje polazi od vjere čuva nas da je naviještamo u njezinu cjelini, da joj ne oduzmemmo ništa, da ne prešućujemo ništa. Ono nas čuva da evanđelje naviještamo u svoj njegovoj jednostavnosti i izvornosti, bez nepotrebnih umetaka i farizejskih tumačenja; ono nas čuva da ga ne svedemo na riječ ljudske mudrosti i govor tjelesne umnosti (usp. G. MARCANDALLI).

Kad se uči druge ono što se vjeruje, tada se ne prenose i tumače samo neki podaci, događaji ili osobe, nego se naše poučavanje pretvara u osobno svjedočenje, što je to Bog učinio u našem životu, pretvara se u radosno i vedro svjedočenje o vlastitom vjerskom iskustvu i o našem osobnom susretu s Gospodinom. Tada naše naučavanje postaje svjedočenje, slično svjedočenju apostola Andrije, koji je nakon susreta s Gospodinom i razgovora s njim pohitao k svome bratu Šimunu i radosno mu posvjedočio: »Našli smo Mesiju« (Iv 1,41). Tada će naše služenje Gospodinu biti u skladu s onim njegovim rijećima: »Idite i naučavajte...«, »I bit ćete mi svjedoci...«, a tko je u Crkvi pozvaniji da bude naučitelj i svjedok od biskupa i svećenika?!

A što druge učiš to i živiš

To je pjesnički izrazio naš Mažuranić: »Dobar pastir, jer što kaže inom, i sam svojim potvrđuje činom.«

Možda nas kod tih riječi najviše zahvaća malodušje. Nesklad između Riječi i života, navještaja i svjedočenja unosi u naše svećeničke duše nemir i tjeskobu. O tom je progovorio i kard. Lustiger na Euharistijskom kongresu u Lurdru: »Kako podnosititi taj nepobitni raskorak između riječi evanđelja koje, čini se, u sebi nosi svu nadu svijeta, i te stvarnosti naše osrednjosti?« Hod riječi u našim srcima polagan je i naporan i naša generacija osjeća u tolikim svojim poteškoćama raskorak između evanđelja i života (C. M. MARTINI).

No mi nismo prepušteni samima sebi, da se snalazimo kako znamo. Upravo ta Riječ koja nam je povjerena i kojoj smo mi postali poslužitelji nosi u sebi snagu da preobrazi naše živote. Božja naime Riječ nije samo nositeljica istine nego i božanska snaga za spasenje svakoga onoga koji uzvjeruje. Ona u sebi sadrži nutarnju djelotvornu snagu, kao što je to Izajia pjesnički izrekao: »Kao što daždi i sniježi s neba bez prestanka dok se zemlja ne natopi, oplodi i ozeleni, da bi dala sjeme sijaču i kruha za jelo, tako se riječ koja iz mojih usta izlazi ne vraća k meni bez ploda, nego čini ono što sam htio i obistinjuje ono zbog čega je poslah« (Iz 55,10-11). Još je snažnija Poslanica Hebrejima: »Živa je, uistinu, Riječ Božja i djelotvorna; oštira je od svakoga dvosjekla mača; prodire dotle da dijeli dušu i duh, zglobove i moždinu te prosuduje nakane i misli srca« (Heb 4,12).

U tim riječima predstavljena je Božja Riječ u svoj svojoj snazi. Njoj nitko ne može umaknuti. Svi oni koji je odbacuju ili je zanemaruju, već su pod osudom: Ako Riječ Božju slušamo, ona prodire u dubine našega bića i dijeli nas kao mač: stavlja nas pred nas same, odvaja u nama dobro od zla, ona nam pomaže da se razotkrije naša sebičnost i suprotstavi – daru Kristovu.

Ako je istina da Božja riječ tako snažno djeluje, jer je u njoj Bog koji se objavljuje i djeluje, istina je i to da mi svećenici moramo znati u svome životu ubrati i cijeniti plodove te djelotvornosti. Tko ponizno sluša objavljenu riječ i tko je poučljiv prema djelovanju Duha Svetoga, otkriva njezino značenje, koje katkada zapanjuje, ali uvijek blagotvorno djeluje na njegov duh, taj osjeća potrebu da živi trajno »obraćenje«, jer počinje osjećati »neistraživo Kristovo bogatstvo« (Ef 3,8) i »mnogoliku mudrost Božju« (Ef 3,10). Razmatrajući vjerom nadahnutu Riječ, mi svećenici ulazimo u dijalog i prisnost s Bogom, koji nas osvaja divotom svoje dobrote i upućuje da iz svoga vladanja isključimo ono što se protivi Božjoj volji.

Božja riječ koja nam je povjerena potiče nas i pomaže da neprestano prilagođujemo svoj odgoj, traži da istom hrabrošću isključimo sve suvišne jezične ukrase i zapreke koje priječe da naša riječ bude vjerna jeka Kristovog nauka i da istom snagom duha navijestimo cijelo evandelje sa svim njegovim zahtjevima i za naš život i za živote naših slušatelja, neovisno o »ukusima« i »aspiracijama«, više ili manje kontroliranim, i o »osjećajima« koji bi se suprotstavili evanđeoskom duhu.

Što se mi svećenici više budemo prepustili Božjoj riječi da nas pouči i preobrazi, to ćemo više pojačati naše prijateljske odnose s Kristom i naše suobljenje s njim, to ćemo jasnije prepoznati i priznati njegovu prisutnost »u znakovima vremena«, to ćemo ga snažnije i vjerodostojnije svjedočiti svojim vjerničko-svećeničkim životom (A. FAVALE).

Mons. dr. Marin Srakić